

Trafikverket

Yttrande gällande nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Borlänge kommun uppskattar att få möjlighet att ge inspel till Trafikverket under framtagandet av nationell plan för transportinfrastruktur 2026-2037. Nedan finns Borlänge kommuns synpunkter.

Borlänge kommun ser positivt på Trafikverkets förslag till nationell plan, som på ett tydligt sätt redovisar prioriteringar och motiveringar. Samtidigt konstaterar kommunen att flera åtgärder som behövs för att nå de transportpolitiska målen saknar tillräcklig finansiering. Det gäller särskilt trafiksäkerhetshöjande insatser, där resurserna inte motsvarar ambitionen om minskat antal dödade och allvarligt skadade i trafiken.

Kommunen delar Trafikverkets bedömning att transportarbetet på järnväg behöver prioriteras. Prognoserna visar en stark ökning av godstransporter, samtidigt som järnvägens kapacitet är begränsad. För att skapa ett robust och tillförlitligt järnvägssystem krävs därför ökade investeringar och modernisering av befintlig infrastruktur. Borlänge kommun anser att upprustning av Dalabanan och Bergslagsbanan ska prioriteras i den nationella planen samt att utredningar för kapacitetshöjande åtgärder bör påbörjas under planperioden.

Kommunen ser det som särskilt viktigt att stråk som ger tillgång till Göteborgs, Gävles och Norrköpings hamnar stärks, eftersom dessa är avgörande för näringslivet i Dalarna. Även stråket Mora–Stockholm är prioriterat för besöksnäring och arbetspendling.

Stadsmiljöavtal och dess avvecklande

Borlänge kommun anser att det är negativt att stadsmiljöavtalen har avvecklats. Dessa har varit viktiga verktyg för att främja hållbart resande och utveckla infrastruktur för kollektivtrafik och cykel. Kommunen anser att motsvarande stödformer bör återinföras.

Bergslagsbanan

Borlänge kommun anser att Bergslagsbanan ska omfattas av det transeuropeiska transportnätet (TEN-T). En sådan klassning är avgörande för att stärka banans funktion som en strategisk länk i det nationella och europeiska transportsystemet. Borlänge kommun anser vidare att Trafikverket ska ges i uppdrag att utreda förutsättningarna längs hela Bergslagsbanan. Syftet ska vara att skapa en robust och kapacitetsstarkt transportnät i öst–västlig riktning, som säkerställer tillförlitliga förbindelser till både Gävle hamn och Göteborgs hamn.

Trafikverket

Det är även viktigt att Trafikverket utreder spåren mellan Falun och Borlänge för att bedöma aktuella behov och förutsättningar för framtida trafikering. Borlänge kommun vill understryka Bergslagsbanans betydelse för både gods- och persontrafik samtidigt som banan idag är begränsad i kapaciteten. Idag är även attraktiva markområden låsta i järnvägsreservatet både i Falu och Borlänge kommuner.

Trafikverket förespråkade redan 2007 nuvarande järnvägsreservat och Borlänge kommun uppmanar Trafikverket att tydliggöra förutsättningarna för en utbyggnad på sträckan Borlänge- Falun. Om en sådan utbyggnad inte är aktuell behöver järnvägsreservatet omprövas för att möjliggöra utvecklingen av de markområden som idag är låsta i nuvarande reservat.

Kommunen framhåller också vikten av att de planerade investeringarna i Gävle samt på sträckan Gävle–Forsbacka färdigställs. Dessa åtgärder är nödvändiga för att hela stråket ska fungera effektivt.

Vidare anser Borlänge kommun att sträckan mellan Kil och Göteborg behöver rustas upp. Detta för att säkerställa en effektiv och tillförlitlig järnvägstransport till och från både Gävle och Göteborgs hamnar, vilket stärker både näringslivets konkurrenskraft och den nationella försörjningsberedskapen.

Bergslagsdiagonalen

Borlänge kommun anser att mötesseparering ska genomföras på förbifarten i Lindesberg. Därtill bör de tre anslutande infarterna mot Lindesberg trafiksäkras och inkluderas i det reviderade planförslaget. Kommunen anser också att Grängesbergs södra förbifart ska inrymmas i den reviderade planen. För att säkra en fungerande infrastruktur i området bör även de två järnvägsbroarna på Bergslagsbanan prioriteras tidigt under planperioden.

Kommunen vill även betona vikten av att investeringar genomförs i både underhåll och trafiksäkerhet längs hela Bergslagsdiagonalen. En väl underhållen och säker vägsträcka är avgörande för god framkomlighet och regional utveckling.

Dalabanan

Borlänge kommun anser att Dalabanan ska rustas upp till en standard som möjliggör högre hastigheter för persontrafik och bättre förutsättningar för godstrafik. Banans funktion är central för hela Dalarna och dess koppling till Mälardalen. Kommunen anser att målet ska vara en restid på tre timmar mellan Mora och Stockholm samt en restid på en timme och fyrtio minuter mellan Borlänge och Stockholm.

Trafikverket

Utöver förbättrad persontrafik behöver Dalabanan kunna hantera längre och tyngre godståg. En sådan förstärkning skulle bidra till att fler transporter kan flyttas från väg till järnväg, vilket gynnar både klimatet och trafiksäkerheten.

Europaväg 16

Borlänge kommun anser att sträckan E16 mellan Lönnemossa och Klingvägen ska prioriteras upp i den nationella planen för transportinfrastrukturen 2026–2037. Mötesseparering på denna sträcka är nödvändig för att höja trafiksäkerheten och förbättra framkomligheten.

Kommunen anser också att förbifarten vid Yttermalung bör inkluderas och prioriteras i planen. Samma gäller för behovet av mötesseparering öster och väster om Hofors, där dagens standard inte motsvarar den trafikmängd och betydelse E16 har. Vidare behöver standarden på vägsträckan mellan Lekvattnet och Kongsvinger höjas för att säkerställa god tillgänglighet mellan Sverige och Norge.

Slutligen anser kommunen att E16 ska erkännas som det strategiska öst–västliga stråk det faktiskt är. Vägen har en mycket viktig roll för både civila och militära transporter och bör betraktas som en del av den nationella infrastrukturen i linje med hur Norge, Finland och Försvarsmakten redan gör.